ORĘDOWNIK URZĘDOWY
powiatu tczewskiego.

Nr. 36. Tczew, dnia 12-go września 1924 r. Rok V.

Przedpłata: miesięcznie 2,— zł.	**ORĘDOWNIK POWIATOWY** wychodzi co czwartek.	Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 5 groszy za 1-łam wiersz milimetrowy.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew. Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

331)

Obwieszczenie

Zwalczanie szkodnika lasowego — sówki chojnówki Panolis griseovariegata).

W normalnych klimatycznych warunkach motyl sówki chojnówki występuje w marcu i kwietniu. W ciągu tych miesięcy motyl ów na szpilkach drzew sosnowych składa jajeczka o zielonej barwie. z których wytwarzają się gąsienice zielonego koloru, mające na grzbiecie 5 białych prężków i z boków ciała po jednym prężku o barwie pomarańczowej.

Od maja do lipca, a często i w lipcu gąsienice żerują na sosnach, objadając je ze szpilek. Począwszy zaś od lipca, gąsienice opuszczają się z drzew i wlażą pod ściołę leśną, gdzie zimują w postaci poczwarek.

Życie tego szkodnika umożliwia przeprowadzenie następujących sposobów z nim walki.

1) Gąsienice, gdy objedzą szpilki w pewnym drzewostanie, częstokroć rozpoczynają masową wędrówkę do drzewostanów sąsiednich, przeto z chwilą ukazania się tego szkodnika, należy natychmiast opadnięte drzewostany okopać rówkami łowczemi o 40—50 cmt. szerokośći i takiej głębokośći, gdyż gąsienice wędrując wpadają w owe rówki, skąd należy je wybierać i tępić.

2) Wobec tego, że poczwarki sówki chojnówki zimują pod ściołą, a trzoda chlewna i ptactwo domowe chętnie je zjadają, więc należy do drzewostanów opadniętych wpuszczać jak największą ilość świń i ptactwa domowego, celem wytępienia poczwarek. Trzodę chlewną należy jak najczęściej poić, co przyczynia się do intensywniejszego zjadania poczwarek.

3) Natomiast, największym wrogiem sówki są owady t. zw. „ichneumony“, które składają swe jajeczka w ciała gąsienic sówki. Wylęgające się z tych jajeczek gąsienice ichneumonów żerują w

ciele gąsienicy sówki i przeto ta ostatnia ginie masami.

Jak sprawozdania z różnych okolic Województwa Pomorskiego wykazują, iż ukazała się w roku bieżącym, w drzewostanach opadniętych przez sówkę, wielką ilość poczwarek „ichneumonów" (pod ściołą leśną) oraz pasożytujących na ciele gąsienic sówki grzybków „Betrytis", przeto należy wnioskować, że w roku przyszłym, sówka chojnówka nie będzie tak groźna. Jednak należy wszelkiemi sposobami stwarzać warunki sprzyjające do rozmnażania się „ichneumonów" (na miejscach świetlistych siew roślin baldaszkowatych, np. kmin, z jesiennych ew. marchew).

4) Co do dalszego zaś postępowania w drzewostanach uszkodzonych należy:

a) Ponieważ znaczna część sosnowych drzewostanów, opadniętych przez sówkę, uległa zupełnemu zniszczeniu i zachodzi konieczna potrzeba jak najszybszego usunięcia drzew obumarłych, ze względów ochronnych, właściciele lasów zniszczonych winni donieść do Urzędu Wojewódzkiego oddz. Ochrony lasów prywatnych o rozmiarach zniszczenia.

Przy podaniach o wyrąb zniszczonych drzewostanów należy wskazać, jeżeli drzewostany uległy zupełnemu zniszczeniu: 1) poszczególną powierzchnię drzewostanów, 2) opis drzewostanu, 3) wiek, 4) zwarcie (tj. rzadki, średni, bardzo gęsty) oraz 5) przeciętną masę drzewną; jeżeli zaś drzewostany uległy częściowemu zniszczeniu należy do powyższych danych dodać przeciętny procent drzew uszkodzonych w danym drzewostanie. Przy tem zaleca się, aby właściciel zainteresowany, przy podaniu załączył odręczną mapkę lasu z oznaczonemi na niej miejscami zniszczenia, a w naturze odgraniczył wizurami uszkodzone drzewostany od zdrowych.

b) Wobec możliwego wystąpienia korników, szczególnie „cetyńca" (Bupalus piniaria) który zawsze występuje na wycieńczonych przez sówkę drzewostanach, należy z początkiem roku przyszłego, zakładać **drzewa pułapkowe**, które zakłada się na drzewostanach starszych od 60 lat w górę w ilości do 3 proc. drzew sosnowych danego drzewostanu. Drzewa pułapkowe należy zrąbać przy końcu marca i gdy tak zrąbane przeleżą w korze mniejwięcej do czerwca, należy korę w początkach czerwca zedrzeć i spalić wraz z poczwarkami cetynca.

Robotę ową należy wykonać ostróżnie pod dozorem straży leśnej, aby nie spowodować pożaru.

Wojewoda Pomorski.

Ogłasza się.

Tczew, dnia 20 sierpnia 1924 r.

St. 9252-24. **Starosta**

w z. Fabian, sekr. pow.

332)

Rozporządzenie

weterynaryjno-policyjne Wojewody Pomorskiego w sprawie obowiązkowego szczepienia przeciw rożycy trzody chlewnej, przeznaczonej na wywóz za granicę.

Ze względu na obecny stan zarazy różycowej w Województwie Pomorskiem, oraz w celu zapobieżenia dalszym wypadkom zawleczenia rożycy, stwierdzonej za granicą w transportach trzody chlewnej, wywiezionej z tut. Województwa, zarządzam aż do odwołania na zasadzie §§ 23 i nast. ustawy o zaraźliwych chorobach zwierzęcych z 26. 6. 1909 r. (Dz. Ust. Rz. niem. str. 519) i § 285 przepisów wykonawczych do powołanej ustawy z 7. 12. 1911 r. (Dz. U. Rz. niem. rok 1912 str. 4) łącznie z § 285 przepisów wykonawczych do tej ustawy z 1. 5. 1912 r. oraz z upoważnienia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państw. z 4. 7. 1924 r. nr. 3310 w II. co następuje.

§ 1.

Trzoda chlewna bez względu na wiek, przeznaczona do wywozu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, winna być na stałych nadawczych przed załadowaniem do wagonu poddana szczepieniu ochronnemu surowicą przeciwróżycową na koszt właściciela.

Do przeprowadzenia szczepień uprawnieni są wyłącznie powiatowi lekarze weterynaryjni.

Wykonanie szczepienia winno być zaznaczone zawsze w świadectwie zdrowia, wystawionem przez powiatowego lekarza weterynaryjnego tego powiatu, na obszarze którego stacja załadowania się znajduje.

§ 2.

Transporty trzody chlewnej, nie odpowiadające wymogom niniejszego rozporządzenia, nie mogą być dopuszczone pod żadnym pozorem do wywozu za granicę.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

§ 4.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą według §§ 74—76 ustawy o chorobach zaraźliwych zwierzęcych z 26. 6. 1909 r. (Dz. Ust. Rz. niem. str. 519).

Toruń, dnia 31 lipca 1924 r.

Wojewoda Pomorski

Ogłasza się.

Tczew, dnia 2 września 1924 r.

10153/24 St. **Starosta.**

333)

Obwieszczenie

Zawieranie małżeństw przez osoby wojskowe.

Popisowi t. j. osoby, którzy stawali do przeglądu wojskowo-lekarskiego i przez Komisję przeglądową zostali uznani za zdatnych do pełnienia służby wojskowej, nie potrzebują żadnego zezwolenia władz wojskowych na zawarcie małżeństwa aż do chwili wcielenia ich do szeregów jako żołnierzy.

Zawarcie małżeństwa przez popisowego przed wstąpieniem do służby wojskowej nie daje prawa do odroczenia obowiązku pełnienia powszechnej służby wjoskowej ani też prawa do żadnych świadczeń ze Skarbu Państwa na rzecz rodziny.

Tczew, dnia 1 września 1924 r.

St. 9759/24. **Starosta.**

---

334)

Obwieszczenie

Licencja wzgl. rejestracja ogierów i klaczy i przegląd koni przeznaczonych na wystawę w Grudziądzu, w związku z targami remont.

Na podstawie rozporządzenia policyjnego Wojewody Pomorskiego w sprawie licencji ogierów z dnia 10. 5. 21 r. i rozporządzenia Min. Roln. i D. P. z dnia 7. 4. 24 w przedmiocie licencji ogierów i rejestracji klaczy (p. nr. 40 Dziennika Ustaw rok 1924) odbędzie się łącznie z targami remont. licencja ogierów i klaczy na Pomorzu jak następuje:

w środę dnia 3 września 1924 r. o godz. 9 w Liniewie (tylko licencja klaczy);

w czwartek dnia 4 września 1924 r. o godz. 12 w Działdowie, (lic. ogierów i klaczy);

w piątek dnia 5 września 1924 r. o godz. 11,30 w Lidzbarku (tylko licencja klaczy);

w wtorek dnia 9 września 1924 r. o godz. 11 w Nowemmieście (tylko licencja klaczy);

w wtorek dnia 9 września 1924 r. o godz. 15,30 w Lubawie;

w piątek dnia 12 września 1924 r. o godz. 14 w Chojnicach;

w sobotę dnia 13 września 1924 r. o godz. 10 w Starogardzie;

w wtorek dnia 16 września 1924 o godz. 9,30 w Toruniu;

w środę dnia 17 września 1924 r. o godz. 10 w Wąbrzeźnie (licencja ogierów i klaczy);

w czwartek dnia 18 września 1924 r. o godz. 9 w Jabłonowie (tylko licencja klaczy);

w piątek dnia 19 września 1924 r. o godz. 11 w Brodnicy;

w sobotę dnia 20 września 1924 r. o godz. 8 w Grudziądzu;

w poniedziałek 22 września 1924 o godz. 12,30 w Chełmnie;

w wtorek dnia 23 września 1924 r. o godz. 11 w Świeciu (licencja ogierów i klaczy);

w środę dnia 24 września 1924 r. o godz. 10 w Laskowicach (tylko licencja klaczy);

w czwartek dnia 25 września 1924 r. o godz. 14 w Sępolnie;

w piątek dnia 26 września 1924 r. o godz. 10 w Tucholi;

w poniedz. dnia 29 września 1924 r. o godz. 9 w Tczewie, obok Straży Pożarnej;

w środę dnia 1 października 1924 r. o godz. 10 w Wejherowie;

w czwartek dnia 2 października 1924 r. o godz. 10 w Kartuzach;

w piątek dnia 3 października 1924 r. o godz. 1 w Kościerzynie;

w sobotę dnia 4 października 1924 r. o godz. 12 w Gniewie;

w środę dnia 8 października 1924 r. o godz. 13 w Pucku (licencja ogierów i klaczy).

Ogiery przeznaczone do licencji należy zgłosić bezzwłocznie odnośnemu Starostwu. Oprócz tego winien każdy właściciel przedstawionego ogiera wręczyć Komisji rodowód ogiera. Przedstawione być muszą wszystkie znajdujące się w powiecie ogiery prywatne. Przy tej sposobności zwracamy uwagę na § 11 odnośnych przepisów lecencyjnych według którego właściciele ogierów którzy wbrew niniejszemu rozporządzeniu kryją własnemi ogierami cudze klacze i odwrotnie właściciele klaczy, którzy stanowią swe klacze niewłasnemi, a nielicencjonowanemi ogierami, jak i przekraczający niniejsze rozporządzenie podlegają karze, niezależnie od odebrania prawa trzymania licencjonowanych ogierów i orzeczenie na przymusową kastrację nielicencjonowanych ogierów. Skutki orzeczeń ponosi przekraczający.

Z okazji wyżej wspomnianych licencji pragniemy wszystkie dotychczas zapisane klacze poddać ponownej lustracji celem stwierdzenia i rejestracji typu, charakteru, temperamentu, budowy, (głowy, szyji, piersi, kłębu, grzbietu, nerki, zadu, nóg) pomiarów, chodów i t. p.

Jednocześnie odbędzie się rejestracja wszelkiego rodzaju klaczy zarodowych celem ich ochrony przed ewentl. poborem w razie mobilizacji w myśl rozp. Min. Roln. i D. P. z dnia 7 kwietnia 24 r. nr. 40 Dz. Ust. R. P.

Wobec tego prosimy o przedstawienie tych klaczy możliwie z potomstwem.

Jednocześnie odbędzie się przegląd koni przeznaczonych na wystawę rolnicza, odbyć się mającą w czerwcu 1925 w Grudziądzu celem stwierdzenia, czy przenaczone konie kwalifikują się na wystawę.

Wzory do zgłoszeń klaczy celem ich zapisu do ksiąg stadnych wysyła bezpłatnie Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu ul. Sienkiewicza 40. Zgłoszenia te należy dokładnie wypełnić i ewtl. z dołączeniem rodowodów przesłać pod adresem Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu lub wręczyć Komisji licencyjnej na miejscu spędu koni.

Pomorska Izba Rolnicza.

Ogłasza się.

Pp. Sołtysowie i Przeł. obsz. ogłoszą to w zwyczajny sposób.

T c z e w, dnia 30 sierpnia 1924 r.

St. 9794/24. **Starosta**
w z. F a b i a n, sekr. pow.

335)

Obwieszczenie.

Zgłaszanie przedsiębiorstw przemysłowych do ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków.

Według obowiązujących przepisów prawnych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków wszystkie fabryki i warsztaty rzemieślnicze, które zatrudniają więcej jak 10 pracowników lub w których używa się motory lub maszyny pędzone parą, wodą, lub inną siłą elementarną lub też zwierzęcą.

Niezależnie od powyższych warunków podlegają ubezpieczeniu także i mniejsze warsztaty rzemieślnicze, bez względu na urządzenia przedsiębiorstwa (maszynowe lub ręczne) i bez względu na ilość zatrudnionych pracowników i to: kowale. ślusarze .blacharze, dekarze, malarze, młynarze, kominiarze i rzeźnicy. Ubezpieczeniu podlegają także wszelkie handle, o ile zatrudnia się w nich najmniej 2 pracowników, czynnych w handlu lub w składnicy; dalej wszystkie apteki, browary, składnice, spichlerze, wiatraki, przedsiębiorstwa spedytorskie i przewozowe, rybołóstwo, żegluga wodna. przewoźnictwo, zakłady kąpielowe, lodownie oraz niewymienione tu przedsiębiorstwa pokrewne. Ubezpieczeni od wypadków muszą być także szoferzy, stajennicy, obsługacze łodzi bez względu na to, czy zatrudnieni są w przedsiębiorstwach przemysłowych czy też u osób prywatnych.*

Ubezpieczeniu podlegają wszelkiego rodzaju budowle ziemne i nadziemne oraz budowlę wykonywane przez właścicieli w zarządzie własnym.

Wymienione powyżej przedsiębiorstwa i osoby powinny, o ile tego dotychczas jeszcze nie uczyniły, zgłosić swe przedsiębiorstwa względnie osoby bezzwłocznie do ubezpieczenia i to w Urzędzie Ubezpieczeń (Starostwo lub Magistrat). Niezgłoszenie przedsiębiorstwa pociąga za sobą karę aż do 300 złotych.

Ogłasza się.

T c z e w, dnia 30. 8. 1924 r.

U. U. 1000-24. **Starosta**
w z. F a b i a n, sekr. pow.

336)

Obwieszczenie

w przedmiocie godzin urzędowania w Starostwie i biurach samorządu powiatowego.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 30. 4. 24 r. i w myśl polecenia Wojewody Pomorskiego z dnia 28. 6. 24 r. urzędowanie w Starostwie od dnia 1. września r. b. począwszy trwać będzie od godziny 8 do godziny 15 bez przerwy.

Biura Starostwa otwarte będą dla publiczności od godziny 9 do godziny 12.

Starosta przyjmuje od godz. 11 do godz. 1. Z sprawami wszelkiemi należy się zwracać wpierw do odnośnych biur, a do Starosty tylko wtenczas gdy sprawy w biurach odnośnych nie zostały dostatecznie załatwione.

Przepis powyższy odnosi się także do biur Wydziału Powiatowego, Powiatowej Kasy Komunalnej i Powiatowego Urzędu Budowlanego.

T c z e w, dnia 5 września 1924 r.

8126/24 Wp. I. **Starosta.**

337)

Obwieszczenie.

Rzeźnik p. Franciszek Gierszewski w Pelplinie zamierza tam na swojej realności tom II, karta L. 83, dział III. L. 6, założyć rzeźnię.

Zamiar ten podaje się do publicznej wiadomości nadmieniając, że sprzeciwy należy w danym razie podać w 14 dniach po ogłoszeniu w Orędowniku Urzędowym nr. 36. piśmiennie w dwuch egzemplarzach lub ustnie w gmachu powiatowym, pokoju 10.

Późniejszych odwołań nie uwzględnia się.

Rysunki i warunki wyłoży się w tym czasie i pokoju do przeglądu interesowanych.

Termin ustnej rozprawy ustala się na wtorek, dnia 30. 9. 24 r. o godz. 10 w gmachu powiatowym, pokoju 10, na który wzywa się wszystkich interesentów.

Rozstrzygnięcie nastąpi bez względu na ilość obecnych wedle aktów.

T c z e w, dnia 2 września 1924 r.

7983/24 W. P. I. **Starosta.**

338)

Obwieszczenie.

Znoszę zakaz chodzenia po wałach nadwiślanych, obwieszczony w Orędowniku Urzędowym poz. 255 str. 153 z dnia 20. 6. 1924 r.

Tczew, dnia 2 września1924 r.

Sj. W. 314-24. **Starosta wałowy.**

Dytkiewicz, starosta.

---

339)

Obwieszczenie

Unieważnienie skradzionej pieczęci.

Dnia 25 maja 1924 r. została skradziona pieczęć urzędowa powiatowego lekarza weterynarji w Piotrkowie.

Pieczęć ta została unieważniona.

Tczew, dnia 2 września 1924 r.

St. 9943/24. **Starosta.**

---

340)

Obwieszczenie

Unieważnienie zgubionej karty azylu.

Zagubioną kartę azylu, wydaną b. internowanemu azylantowi Kaźmirzowi Bileckiemu przez starostwo w Augustowie w dn. 15 listopada 1923 r. pod nr. 528, unieważnia się.

Osobę, legitymującą się wspomnianym dokumentem, należy oddać do dyspozycji władz sądowych przy równoczesnem zawiadomieniu mnie.

Tczew, dnia 2 września 1924. r.

St. 9633/24. **Starosta.**

---

341)

Obwieszczenie.

Wysiedlenie z pasa granicznego.

Wojewoda Poleski wysiedlił orzeczeniem z 16. 6. 24 z 30 klm. pasa granicznego za przemytnictwo Maksyma Szczura lat 26, zamieszkałego w Mikaszewiczach pow. Łuniniec, na przeciąg 1 roku.

Pp. Burmistrz, Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich nie przyjmą Szczura do swych gmin i powiadomią mnie natychmiast o jego pojawieniu.

Tczew, dnia 2 września 1924.

St. 9591/24. **Starosta.**

---

342)

Obwieszczenie

Przy finansowem poparciu przez Ministerstwo Robót Publicznych firma nakładowa Książnica Polska Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych (Warszawa Nowy Świat 59), wydała „Ilustrowany Przewodnik po Województwie Pomorskiem“, opracowany przez dr. Mieczysława Orłowicza, st. referenta dla spraw turystyki w Min. Robót Publicznych.

Przewodnik ten zawiera 600 stron druku petitem, ozdobiony jest 274 ilustracjami, planami Torunia, Grudziądza, oraz kolorowaną mapką województwa w podziałce 1.1 000 000, która jest pomniejszeniem ściennej mapy województwa, opracowanej przez prof. Eugenjusza Romera. Opis Województwa w Przewodniku ułożono wedle linji kolejowych i w ten sposób ułatwiono orjentację turystom.

Obok szczegółowych opisów miejscowości, ich zabytków artystycznych i historycznych, piękniejszych pod względem krajobrazowym okolic, dziejów miast i miasteczek, daje przewodnik również wskazówki praktyczne dla zwiedzających, w szczególności adresy hoteli, gospód, restauracji, pensjonatów itp., zebrane drogą urzędową od magistratów i urzędów gminnych.

W miarę posiadania fotografji amatorskich, ciekawszych zabytków miejscowości lub okolic, proszę o nadesłanie tychże dla użytku tut. Wydziału Robót Publicznych z zastrzeżeniem praw autorskich.

Wymieniony powyżej „Przewodnik“ można nabyć w każdej księgarni. Jest pożądanem, aby każdy starał się poznać piękność kraju ojczystego, co „Przewodnik“ znacznie ułatwi.

Tczew, dnia 1 września 1924 r.

Wp. Br. 7952-24. **Starosta.**

---

343)

Dzień Kwiatka w dniu 31 sierpnia 1924 r. urządzony na cele „Żłóbka“ przyniósł w złotych 240,46 zł. w guldenach gdańskich 16,96 zł. razem 257,42 złotych, które na konto „Żłóbka“ wpłacono w „Powiatowej Kasie Komunalnej“

Za Komitet:

Z. Berszyńska. Marja Petrowicz.

Szanownemu Komitetowi oraz wszystkim paniom kwestarkom i panom kwestarzom (członkom Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ i Oddziału młodzieży Towarzystwa Ludowego“) oraz wszystkim ofiarodawcom składa się za podjęte trudy imieniem małych mieszkańców „Żłóbka“ staropolskie „Bóg zapłać“.

Powiatowa Rada Opieki Społecznej.

Nakładem i czcionkami Drukarni i Księgarni Tow. z ogr. por. w Tczewie.
Odpowiedzialny redaktor Stanisław Grzonka, Sekr. Wp. w Tczewie.

[210]